

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@lvm.fi

Dnro LVM/1503/03/2013

L-luokan ja traktoreiden uusien EU-asetusten johdosta tehtävät säädösmuutokset ml. kevytajoneuvot

Liikenne- ja viestintäministeriö on 25.3.2015 pyytänyt Posti Oy:ltä (jäljempänä "Posti") lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta ajoneuvolain ja tieliikennelain muuttamiseksi sekä muutosehdotuksista valtioneuvoston asetuksiin ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista sekä käytöstä tiellä. Posti lausuu asiasta kunnioittavasti seuraavaa.

Postin ja sanomalehtien jakelutyö on haastavaa fyysistä työtä Suomen vaihtelevissa sää- ja infrastruktuurin olosuhteissa. Työterveyslaitos on tutkinut 2011-2013 postinjakajien työn kuormitustekijöitä ja työntekijöiden kuormittuneisuutta (Työterveyslaitos: Kuorma kevenee yhteistyöllä, ISBN 978-952-261-437-7). Työn kuormittavuuteen voidaan vaikuttaa merkittävästi ergonomisilla työ- ja kulkuvälineillä. Lainsäädäntö on osaltaan rajoittanut postinjakeluun paremmin soveltuvien kulkuvälineiden kehittämistä.

Yhtenä eniten fyysistä kuormittavuutta aiheuttavana jakelutyypinä on tiiviin kaupunkikeskustarakenteen vanhempien hissittömien kerrostalojen postin- ja sanomalehden jakelu. Tällaisilla alueilla ei voida käyttää jakelun etenemisessä täysvoimaisia kulkuvälineitä kuten autoja tai voima-avusteisia kulkuvälineitä kuten sähköpolkupyöriä, koska ainoa turvallinen etenemisväylä on jalkakäytävä, jolla täysvoimaisten kulkuvälineiden käyttö on nykyisin sallittu vain vammaisille. Postilla on käytössään myös sähköavusteisia jakelukärryjä, mutta hissittömien kerrostalorappujen jakelun aiheuttamia kuormituspiikkejä pitää pyrkiä tasaamaan avustamalla palautumista fyysisistä rasituspiikeistä rappujen välisessä etenemisessä.

Tähän Posti suunnittelee nykyistä jakelukärryä suurempaa levähdysistumellista omavoimaista **jakeluvaunua**. Välineen kokoluokka määrittyy lähtökohtaisesti mukana kuljetettavan jaettavan sanomalehti- ja postimäärän tarpeen mukaan, johon ehdotettu lainsäädäntö asettaa uudet enimmäisrajat. Posti kannattaa lämpimästi lausunnolla olevia ehdotuksia siitä, että mopoa pienempien ns. sähköisten kevytajoneuvojen kansallinen liikkumavara teknisessä luokituksessa käytettäisiin kokonaan ja mahdollistetaan rajojen muuttaminen sallivampaan suuntaan.

7.5.2015

Julkinen - Public

Myös muissa kuin kaupunkikeskustojen kärryjakeluissa tarvitaan uusia ergonomisia, monimuotoisia ja ympäristöystävällisiä kulkuvälineratkaisuja. Ehdotetut muutokset mahdollistavat myös Postille kevyempien kulkuvälineiden käyttämisen, mikä puolestaan vähentää painetta autoistaa jakelutyötä yleisen taloudellisen tehostustavoitteen takia. Autoistaminen myös tällä hetkellä kasvattaisi hiilidioksidipäästöjä, koska sähköisten hyötyajoneuvojen markkinatarjonta on vielä erittäin pientä ja hinnat korkeat (tila-auto ja pakettiauto –kokoluokan hyötyajoneuvot).

Edellä mainitun jakeluvaunun lisäksi Posti tutkii muidenkin markkinoilla olevien autoa pienempien kulkuvälineiden soveltuvuutta jakelutoimintaan. Kokeiluissa ja laskelmissa huomioidaan teknistaloudelliset ja teknologiset mahdollisuudet elinkaarikustannuksineen, työssä jaksaminen sekä ergonomia, jakelutuotannon tehostaminen ja Postin ympäristöarvot. Myös kytkettävät hybridi-ratkaisut tulevat selvitykseen, esim. pääkulkuvälineen perään kytkettävät apukulkuvälineet, joilla tehtäisiin osa kevyemmällä kulkuvälineellä soveltuvasta postin- ja sanomalehdenjakelusta.

Postilla on nykyisin käytössä postin ja sanomalehden jakelussa seuraavia kevytkulkuvälineitä, joilla kaikilla on 50 kg tavarakapasiteetti:

- manuaaliset ja sähköavusteiset jakelukärryt
- manuaaliset ja sähköavusteiset polkupyörät
- sähkö- ja polttomoottorimopot
- sähkö- ja polttomoottori ns. mopomönkijät

Yleisenä tavoitteena postin ja sanomalehtien kevytkulkuvälineillä tehtävässä jakelussa on siirtyä polttomoottorillisista sähköisiin ja manuaalivälineistä sähköavusteisiin tai sähköomavoimaisiin välineisiin. Muita nollapäästö-tekniologioita tutkitaan sitten, kun niille on markkinatarjontaa. Lisäksi tavoitteena on parantaa välineiden ergonomiaa työssä jaksamisen varmistamiseksi ja lisätä tavarankuljetuskapasiteettiä.

Posti kannattaa laki- ja asetusehdotusten tavoitteita. Erityisen tärkeänä Posti pitää jalankulkua avustavien tai korvaavien välineiden käyttäjäryhmän avaamista myös muille kuin vammaisille ns. jalkakäytävillä jalankulkijan säännöillä.

Posti pitää myös hyvänä HE-luonnoksessa esitettyä 1 kW moottoritehomaksimia ja 15 km/h nopeusrajoitusta. Teho tarvitaan, jotta välineellä olisi kuormankantokykyä postilähetysille ja paketeille. Esitettyä nopeutta ei mielestämme tarvita jalkakäytävänopeudeksi, mutta nopeus tarvitaan esimerkiksi reittisiirtymiin kevyen liikenteen väyliä pitkin. Arviomme turvallisesta jalkakäytävänopeudesta erityisesti vilkkaassa jalankululiikenteessä on n. 5 km/h. Posti ei kuitenkaan suunnittele tällä hetkellä tämäntyyppisen kulkuvälineen kuljettamista joukkoliikenteessä reitille tai reitinaikaisissa siirtymissä, mutta mikäli lainsäädäntö ja konkreettiset joukkoliikennevälineiden tilat sen mahdollistavat, asia tullaan selvittämään.

7.5.2015

Julkinen - Public

Polkupyöräilijän liikennesäännöin enintään 25 km/h ja 1 kW moottorilla varustettujen kevytkulkuvälineiden kirjon laajentaminen ehdotetulla tavalla mahdollistaa myös nykyisten muiden välinetyyppien tavarankuljetusominaisuuksien kasvattamisen ja vähentänee jakelun autoistamisen tarvetta.

Myönteistä ehdotuksessa on myös kevytkulkuvälineiden kytkettävien ratkaisujen selkeä määrittely (aiemmin mainitut "hybridi-välineet").

Kunnioitavasti

Posti Oy

Posti Kari Tuomola
Asset Manager